

fælde, og ofte suppleret dermed, en ret betydelig Udvidelse af Arbejdstiden. Men et Tilskudssystem som det her foreslaaede har man altsaa ikke kendt, det eksisterer ikke med den Ordning, man har tænkt sig her i Danmark.

Vi har ogsaa i Udvalget — det har man vel Lov til at nævne uden derved at begaa nogen Indiskretion — drøftet Forholdene i England. Jeg beklager, at man fra Udenrigsministeriets Side ikke har kunnet fremskaffe Materiale fra England. Man har kun omtalt Kulordningen. Den kender vi alle, og det forekommer mig, at den intet har tilfælles med det, der er foreslaaet her. Det var en Løsning af et bestemt soc. alt Problem, og det, der her er nævnt, skulde jo være et Forsøg paa general Anvendelse af Tilskud. Man kommer saaledes til det Slutresultat, at det, som er forelagt her i Danmark, er noget virkelig enestaaende. Det maa følgende vurderes ud fra ganske selvstændige Opfattelser.

Det er det, vi har gjort. Naar det ærede Medlem Hr. Trier spørger om, hvilke stærkere Kræfter der har staaet bag det ærede Medlem Hr. Drachmann, og hvem der har trukket i Snorene, vil jeg blot sige, at det er Erkendelsen af de virkelige Forhold, der har gjort sig gældende for os. Jeg er ganske sikker paa, at hvis det var lykkedes det Flertal, hvortil det ærede Medlem Hr. Trier hører, at gennemføre Lovforslaget i dets oprindelige Skikkelse, vilde man, naar dette Lovforslag skulde omsættes i Praksis, være blevet mødt just af alle de Vanskeligheder, som vi nu har foretrukket at bøje os for i Tide.

Det ærede Medlem Hr. Trier nævnte endvidere, at han ikke var rigtig klar over, om det var Partidele, som han kaldte det, eller Dele af Industrien, der havde staaet bag mig og ved at trække i Snorene havde bevirket, at vi havde skuffet hans Forventninger i saa høj Grad. Det maa ikke være let for det ærede Medlem Hr. Trier at afgøre det, for hveranden Dag kunde man i „Social-Demokraten“ læse, at det var Partidele, nemlig den saakaldte Agravfløj af det konservative Parti — denne Fløj, der er kendt af alle udenfor det konservative Parti, men af ingen indenfor dette Parti —, og hveranden Dag kunde man i Bladet „Politiken“, der er anlagt paa en noget anden Læsekreds, læse, at det var visse Dele, oven i Købet meget jernhaarde Dele, af Industrien, der egentlig stod bagved. Jeg forstaar derfor saa udmærket godt det ærede Medlem Hr. Triers Uklarhed med Hensyn til, hvem det er, der staar bagved, naar

man i samme Aandedræt kan paadutte baade Agravfløjen indenfor det konservative Parti og en særdeles jernfast Afdeling indenfor Industrien at staa bag ved. (*Statsministeren* [S auning]: Det er begge Dele). Jeg tror nu ikke, det er nogen af Delene, men derimod har jo det ærede Medlem Hr. Trier Ret i, at der er Misfornøjelse i store Dele af Industrien dermed, og da det har været fremført ogsaa fra det ærede Medlem Hr. Slebsagers Side med Henviisning til Industriraadets Erklæring, vil jeg ganske kort udtale mit Syn herpaa.

Det er rigtigt, at det foreliggende Forslag har været drøftet og forelagt i Kriseværnsudvalget. Jeg gjorde allerede ved første Behandling af Lovforslaget Rede for, hvorledes dette var gaaet for sig. Naar Industriraadets Repræsentanter og andre Repræsentanter for Industriens Arbejdsgivere har tiltraadt dette Forslag, skyldes det ikke, saaledes som man gerne har villet skubbe dem i Skoene, at de er de egentlige Fædre dertil. Tanken er oprindeligt fremsat i Socialministeriets Arbejdsudvalg og er derfra gaaet videre og har været behandlet i Kriseværnsudvalget; og der har man i meget forsigtige Vendinger, som ogsaa genfindes i Bemærkningerne, udtalt, at saa Forholdene laa, vilde man ikke modsætte sig, at et saadant Forsøg blev gjort, men det er samtidig klart, at under Hensyn til et saadant Forslags fortrolige Karakter var det ikke muligt for Industriens Mænd at forelægge et saadant fortroligt Forslag for en videre Kreds af industridrivende, inden det kom frem fra Regeringens Side i Rigsdagen. Man maatte i Forbindelse med Forretningsudvalg, eller hvad der ellers har staaet til ens Raadighed, tage sin Stilling og tage sit Ansvar, og det er det, man har gjort.

Jeg synes ikke, det er saa mærkeligt, at man har gjort det, fordi man vilde medvirke til Forsøget, saaledes som vi ogsaa vilde være med til at drøfte Tanken. Hvis man paa Forhaand havde afvist en saadan Tanke, i dette Kriseværnsudvalg, havde man ganske sikkert hørt fra alle Sider, at nu havde Industrien i blind Stædighed og fanatisk Tolddoktrinarisme og alt, hvad der kunde siges, staaet sin egen Lykke i Vejen og havde endda afslaaet kontante Penge. Jeg tror, at jeg kunde paatage mig med lidt Fantasi at skrive en hel Del af de harmdirrende Artikler, der fra visse Organers Side vilde være kommet frem overfor en saadan Stilling. Jeg kan derfor godt forstaa, at en saadan Stilling er taget. Da Tanken i sig selv er saa sund og ligger